СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 54. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 8 березня 1933. VOL. XLI. No. 54. Jersey City, N. J., Wednesday, March 8, 1933. THREE CENTS.

НОВІ БАНКОВІ ЗАРЯДЖЕННЯ

ВАШИНГТОН. — Секретар скарбу Вудін оголосив зарядження, яким дано дозвіл банкам на ведення деяких банкових операцій. А саме вільно приймати банкам гроші на ощадности або чекові конта. Всі гроші, зложені до банків по проголошеній мораторії, можна витягати в готівці кождого дня без перешкод. Дано теж банкам дозвіл дати публиці вступ до банкових скринок. І дозволено банкам видавати гроші, потрібні на довіз живности. Не вільно тільки виплачувати грошей у золоті. Можна теж вимінювати чужинецьку валюту на американську.

КОНҐРЕС ПРИСПІШУЄ РОЗВЯЗКУ БАНКОВОЇ СКРУТИ.

ВАШИНГТОН. — Партійні провідники в конґресі відбувають наради, щоби не допустити в конґресі, який зійдеться в четвер на надзвичайну сесію, до довгих дебат, а вирішити найдалі на протязі 48 годин способи заради банковій скруті.

ҐОВЕРНОР ЛІМЕН БАНКОВИМ ДИКТАТОРОМ.

ОЛБАНІ. — Леґіслятура надала ґовернорови Ліменови диктаторські права щодо банків. Ґовернор переговорює з федеральним урядом у Вашинґтоні в справі видачі грошевих посвідок. І підготовлює свій власний плян ратування нюйорського стейту від грошевої скрути, спричиненої мораторією.

В ПЯТНИЦЮ ВВІЙДУТЬ В ОБІГ ГРОШЕВІ ПОСВІДКИ.

ВАШИНГТОН. — Рахуються з тим, що грошеві посвідки будуть пущені в обіг принаймні в деяких стейтах уже в пятницю. Найскорше побачимо їх у Ню Йорку.

Домагаються, щоби й уряд видав свої посвідки через Ріконструкшен Файненс Корпорейшен.

МАЛА ІНФЛЯЦІЯ.

ВАШИНГТОН. — Те, що будуть курсувати нові грошеві посвідки, уважають за малу інфляцію. Кажуть, що її наслідки вже даються відчути. Засоби поживи підійшли в ціні вгору.

ЧОГО КРАЙ НАЙБІЛЬШЕ ПОТРЕБУЄ?

ВАШИНГТОН. — Секретар скарбу Вудін заявив представникам преси, що в першу чергу треба довести до того, щоби були виплачені за всяку ціну зароблені платні. Потім треба доконче збільшити грошевий обіг. Позатим треба всім мати більше довіря до Америки, а решта справ буде розвязана.

ПРИЙМАЮТЬ ЧЕКИ.

НЮ ЙОРК. — По склепах і театрах, а навіть по деяких ресторанах, приймали чеки до $25. Можна було теж сплачувати чеками залеглий рент. За залізничі білети платили теж чеками.

ГУВЕР ВЗИВАЄ ДО ПОПЕРТЯ РУЗВЕЛТА.

НЮ ЙОРК. — Бувший президент Гувер взиває людність до попертя банкових заряджень президента Рузвелта. Сам він має стільки готівки, що стане йому на поворот до дому.

ЩЕ ГУВЕР ХОТІВ ЗАБОРОНИТИ ВИВІЗ ЗОЛОТА.

ВАШИНГТОН. — Довірені бувшого президента Гувера подають, що Гувер хотів уже давно проголосити мораторію, а зокрема заборонити вивіз золота з Америки. Але колись колись це виясниться, тому він того не міг зробити.

ПЕРЕШУКУЮТЬ ПОДОРОЖНИХ.

НЮ ЙОРК. — Цлові урядники переглядають тих, що виїжджають з Америки, слідкуючи, чи хто не вивозить звідси золота.

ПОМЕР МЕЙОР ЧЕРМАК.

МАЯМІ.—Антон Чермак, син бідних чеських іміґрантів, котрий добився тої чести, що став мейором міста Шікаґо, помер від рани, яку одержав тому три тижні при атентаті Джозефа Занґари на життя президента Рузвелта.

Умираючи, Чермак держав одною рукою руку своєї дочки, а другою—руку малої внучки. Біля нього стояв його вірний друг, римо-католицький священик, о. Сідні Морісон. Сам Чермак не був католиком, а належав до гуситської церкви.

Ціле місто в жалобі. Надійшли кондоленції від президента Рузвелта й всіх більших достойників з ріжних сторін краю.

ЗАГАЛЬНА ЖАЛОБА ПО ЧЕРМАКУ.

ШІКАҐО. — Ціле місто покрите жалобою зприводу траґічної смерти мейора Чермака. Надіються тепер нової боротьби при нових міських виборах. Чермака памятають у Шікаґо ще з тих часів, коли він заробляв $2 на тиждень. Він обняв уряд мейора в дуже критичних часах і почав заводити в місті порядок серед найтяжчих відносин.

ПОЧТА ВИПЛАЧУЄ.

ВАШИНГТОН. — Вилієм Ролінс, директор почтової щадниці, видав розпорядження, щоби почтові уряди виплачували всім тим, котрі зголошуються по свої ощадности, зложені на почті.

ЛУГОВІ НЕПОРОЗУМІННЯ.

Бувають випадки, що існуючі „Луги" змінюють статути на нові — дашкевичівські. Запитані, чому це роблять, відповідають, що це є конечне, бо інакше вони не зможуть існувати.

Погляд про конечність зміни статутів існуючих Лугів є з ґрунту фальшивий, а поширюють його хіба ті, яким спеціяльно залежить на тому, щоби повставили Луги на підставі нових статутів.

Існуючі лугові товариства зовсім не мусять змінювати статутів. Вони й на дальше можуть існувати як самостійні товариства і до послуху Дашкевичеві і „Великому Лугові" їх ніхто приневолити не може.

З цілого краю дістаємо відомости про здецидовано негативне відношення молоді до нових Лугів. Молодь слідами Дашкевича не піде.

Для ілюстрації наводимо текст письма, яке ми дістали з села Ц., підписане 31 селянами.

„Підписані селяни з Ц. висказують признання Хв. Редакціям „Нового Часу" і „Комаря" за становище, яке вони заняли до зреформованих „Лугів". Поступок д-ра Дашкевича може заохотити й інші товариства до подібного, а чим далі будемо відступати, тим більше будуть у нас відбирати". — („Новий Час").

ВИНАЙМУВАНІ ОПРИШКИ.

В Барановичах викрили банду опришків, які винаймалися від кількох літ до ріжних убивств та підпалів. Арештовані Шахнуць і Шимчук призналися до мордів, які вони виконали свідомо. Шахнуць кілька разів труїв стрихніною свого тестя. Шимчук признався до злочину вбивства та двох підпалів, за які йому заінтересовані в цьому особи добре заплатили. Оба подали своїх спільників, які теж винаймалися до підпалів. Арештовано ще кількох спільників. Всім грозить кара смерти.

НОВИЙ ТИП ЛІТАКА.

Бувший військовий пільот Білєр з Сопроні (Мадярщина) зладив новий тип безкрилого літака. Крила заступлені рурами на подобу ракет, крізь які турбіна пропелєра пересилає повітря. Літак може розвинути швидкість 1,000 км. на годину. Апарат надається теж до лету в стратосферу аж до висоти 20 км.

ПОРУБАНИЙ СОКИРОЮ.

В Крехові під Жовквою стався страшний злочин. 25-літній фотоґрафічний помічник, Андрій Парада зі Львова, прибув до Крехова, де провів ніч у своєї нареченої, Гаськи Боронець. Підчас сну наділила його наречена трома ударами сокири, а сама хотіла відтак покінчити самогубством, тому зажила більшу скількість якихсь порошків. Раненого Параду у важкому стані перевезено до шпиталю у Жовкві, а вбивницю арештовано.

ТРАҐІЧНА СМЕРТЬ ПРИ ПРАЦІ.

30-літній Йосиф Соболевський із Айтуни, Саск., що був фармерським робітником, різав трачкою дрова. Підчас того пила зловила його за светер і скрутила його та зломила шию. Він помер по двох днях тяжких мук.

ПЕРЕД ВИЇМКОВИМ СТАНОМ У РУМУНІЇ.

В Букарешті застрайкували 5,000 залізничників. Депутація робітників заявила начальникові залізничних майстерень, що не вірить в обіцянки уряду, зате домагається робітничої ради в майстернях, підвишки платень на 40 процентів і приняття видалених робітників.

Тому, що страйковий рух має комуністичну закраску, а в краю вибухають бурхливі заворушення, парлямент приняв закон, запропонований міністром внутрішніх справ, що уряд може на випадок потреби оголосити виїмковий стан до 6 місяців. Тим способом влада надіється вдержати спокій у державі.

ВСЮДИ ЗЛОВЖИВАННЯ.

Робітничо-селянська інспекція викрила великі зловживання в московському уряді міських плянтацій. Зловживання закинено занятим там між іншими давнім царським ґенералам Лохвіцькому і Баркевичеви та Овсянникови, бувшому міністрови уряду Колчака. Всіх усунули зі становищ і піддали під суд. Видалили теж шефа уряду плянтацій за недостаточну революційну чуйність, яка допустила „клясових ворогів" на відповідальні становища.

ДО ЧОГО ВЖЕ ДОХОДИТЬ!

Українські соймові посли, д-р Любомир Макарушка, Дмитро Великанович і Володимир Кохан, виїжджаючи 2. лютого ц. р. зі Львова до Варшави, зарезервували собі — як повідомляє „Хвиля" — у начальника двірця окремий переділ. Коли прийшли до ваґону, застали зарезервований переділ занятий послом Косидарським (ББ). На замітку посла Великановича, що той переділ зарезервований для українських послів, дістав відповідь, що цілий ваґон зарезервований для послів ББ. На те посол Кохан відповів: Ми теж посли! Тоді пос. Косидарський кинувся на пос. Кохана з кулаком, грозячи: Я тобі зараз зуби виб'ю! Пізніше пос. Косидарський сказав перед пос. Макарушкою: З тим поведенням українських послів треба раз скінчити! Ми їх терпимо, а вони мають ще якісь претенсії. — Всі три українські посли вислали в тій справі письмо до голови Клюбу ББ Славека з представленням цілого інциденту. Крім того виступлять проти пос. Косидарського на судову дорогу.

ШКОЛЯР ПОРАНИВ УЧИТЕЛЯ.

В місцевости Морисбурґ, Онт., 16-літній школяр Арнолд Редмонд важко поранив кишеньковим ножиком управителя вищої школи, 50-літнього Фреда Бопра. Пораненого відвезли до шпиталю, а хлопця поліція приарештувала в окличних лісах на другий день.

Школяр кинувся з ножем на вчителя за те, що той зганив його за лихе поведення в школі.

ГРАБУНОК ПІД ЛЬВОВОМ.

На Івана Марковського, що переходив дорогою коло Сокільник, напали Андрій Кроцяк і Іван Дузяк і, побивши Марковського, зрабували йому гроші та бравнінґ. Обох грабіжників арештовано.

„МОГЛИБ ЗАБУТИ"...

Вийшла недавно книжка польського вченого Брікнера „Історія польської літератури". В ній у приступній формі описав автор це все, що придбала Польща у минулому тисячлітті. Згадує також і про Україну (Русь), Литву та їх культуру, але лише як ленні краї. Суворо критикує польських королів, зве їх кпами, порохом, а шляхту мало що не стервом. Та є там одно цікаве місце, а це погляд автора про значіння листопадового повстання 1831 р. Читаємо таке:

„Повстання... запобігло всякому задавненню; Европа зачинала вже забувати про польську кривду, а могло також видаватися, що вкінці й самі Поляки можуть з нею погодитися, що в очах займанницького уряду ідеальний трильоялізм поволи, силою фактів, увійде в життя, що молоде покоління, яке виросло в неволі, поволи з ним зовсім освоїться; в тій ціли московський уряд старався затирати сліди великої минувшини. Усе павутиння, що обмотало голови й серця, перервало нагло повстання... Можна було знищити повстання, але не можна було знищити почувань, які воно розбудило. Повстання віддало справі польській кольосальні прислуги".

ПРИГОДА В ГРОБНИЦІ.

На одному з передмість Будапешту рознеслася чутка, що на тамошнім цвинтарі з гробниці одного маґнатського роду чути зойки і стукіт. Місцеві мешканці пояснили це силою „духів" і в цілій околиці поширились фантастичні леґенди про предків маґнатського роду, які не мають спокою по смерти. Зрештою населення вминало здалека гробницю і ніхто не зважився підступити до неї.

Нарешті цим випадком зацікавилась поліція і казала отворити гробницю. Треба було розбити динамітом тяжкі бронзові двері і після того поліція увійшла до середини. В гробниці знайдено шістьох мужчин; деякі з них були напів мертві з голоду. Показалося, що це була злодійська банда, яка шукала в гробниці скарбів. Злодіям вдалося відімкнути тяжку браму, але коли вони увійшли до середини, двері з лоскотом замкнулися за ними. В розпуці вони хотіли криком і стукотом докликатися помочі, але замісць притягнути поміч, відстрашували людей. Злочинців відставлено до шпиталю. Після видужання вони будуть відповідати перед судом.

БОЛГАРСЬКІ ВТІКАЧІ ВЕРНУЛИСЬ.

До Болгарії повернувся бувший міністер в уряді Стамбулійського, Тодоров, і Бобов. Обидва вони перебували за кордоном від того часу, як у 1923 році вбила премієраміністра Стамбулійського опозиція, яка встановила свій реакційний уряд, після державного перевороту. Не зважаючи на заборону поліції, селянство врядило Тодорову гучну зустріч.

ЗДЕРЖУЮТЬСЯ ВІД ЗАБАВ.

Старокраєва преса доносить, що всі львівські студентські орґанізаці в цьому році здержуються від усяких забавових імпрез.

КОМУНІСТИ ХОЧУТЬ РАТУВАТИСЯ СПІВРОБІТНИЦТВОМ З СОЦІЯЛІСТАМИ

ТРЕТІЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ ЗАКЛИКАЄ КОМУНІСТІВ ЄДНАТИСЯ З ТИМИ, КОТРИХ ВІН НАЗИВАВ „УГОДОВЦЯМИ" Й „ЗРАДНИКАМИ РОБІТНИЦТВА".

МОСКВА (СССР). — Прихід до влади в Німеччині Гітлєра змусив комуністичний інтернаціонал подумати про необхідність боротьби з фашизмом спільними силами всіх працюючих мас та спільно з партіями, які робітництво провадять. Тому Третій Інтернаціонал видав маніфест, яким закликає комуністичні партії цілого світа налагодити контакт з некомуністичними партіями, котрі проводять робітничим рухом в ріжних державах.

Московська ґазета „Правда" признає, що налагодження такого контакту й співробітництва буде дуже важке, бо комуністи занадто посварені з іншими робітничими партіями, орґанізаціями та провідниками робітничого руху. Крім того „Правда" звертає увагу на те, що впершу чергу треба обєднатися всім відламам комуністичної партії в одну партію. В таке обєднання навіть „Правда" не вірить.

З приходом Гітлєра до влади в Німеччині взаємовідносини Росії та Німеччини значно погіршились і нестримно все йдуть до гіршого. Комуністичний інтернаціонал винить німецьких соціял-демократів, що нібито вони здезорґанізували робітничий рух, а, не допустивши робітництва до поглиблення німецької революції, вони підготовили ґрунт для Гітлєра.

ПРОТИМОНАРХІЧНА ДИКТАТУРА В ГРЕЦІЇ.

АТЕНИ (Греція). — Щоб не допустити до відновлення монархії в Греції, над чим працював ґенерал Цайдаріс зі своїми прихильниками, ґенерал Плястірас захопив владу в свої руки. Ґенерал Плястірас у 1922 році, після розгрому грецької армії Турками біля Смирни, вернувся з частиною армії до Греції й змусив короля абдикувати, а королівський уряд арештував. Пізніше він розстріляв пятьох міністрів останнього королівського уряду.

Ґенерал Плястірас уже сформував свій диктаторський уряд, якого завданням є між іншим не допустити привернення монархії в Греції.

ЗМЕНШЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ В АНҐЛІЇ.

ЛОНДОН (Анґлія). — За лютий в Анґлії зменшилося число безробітних на 46,527. Це вважають дуже важною ознакою, бо звичайно в лютому за останні роки скількість безробітних все збільшувалася. Майже на всіх ділянках робітничої праці помітно поліпшення, хоч покищо не таке значне.

ВОЙОВНИЧІСТЬ ГІТЛЄРІВЦІВ СПАДАЄ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Після того, як соціялнаціоналісти (Гітлєрівці) цілковито захопили в свої руки Німеччину, стало замітне миролюбство в промовах та публичних виступах їх лідерів і членів уряду. Навіть гарячі розмови про „Польський коридор" поволі затихають, а Німеччина починає більше звертати уваги на свій внутрішній стан, а також прислухуватись до того, що робиться в Лізі Націй взагалі та на конференції по обеззброєнню.

З ріжних заяв та поведення самого Гітлєра і його найближчих помічників видно, що вони не будуть такими крайніми, як самі заповідали, а будуть скорше консервативним урядом Німеччини з миролюбною політикою поза Німеччиною.

АНҐЛІЯ ХОЧЕ ПІДТРИМАТИ ВАРТІСТЬ ДОЛЯРА.

ЛОНДОН (Анґлія).—Зприводу замкнення банків у Злучених Державах біржеві й навіть торговельні операції в Европі припинилися. Стверджено, що вартість доляра впала часами навіть дуже багато. Анґлія старається за всяку ціну тримати можливо найвищу вартість доляра, щоб він своєю дешевизною не конкурував на анґлійських ринках.

Назагал же в Европі певні, що Злучені Держави скоро вийдуть з теперішньої кризи й що доляр фактично не стратить на своїй ціні, бо Америка має досить золота для забезпечення вартости своїх паперових грошей.

ЯПОНІЯ НЕ БУДЕ НАСТУПАТИ НА ПІВНІЧНИЙ КИТАЙ.

ТОКІО (Японія). — Воєнне міністерство й міністерство заграничних справ кажуть, що наступ на провінцію Джегол уже закінчується остаточно, бо Японці викидають за межі рештки китайської армії, яка боронила Джегол. Разом з тим японське командування й уряд думають, що Японії не треба буде переходити за „китайський мур", щоб там переслідувати недобитки манджурської армії.

Отже Японія не думає переносити воєнних операцій на територію Китаю. Японська армія захопила в свої руки майже всі проходи з Китаю в Манджурію, ізолювавши її тим від Китаю.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ — НОВА НАДІЯ

З піснею „Щасливі дні знову вернулись" згололосилися демократи дня 4 березня у Вашингтоні по владу й перебрали її в свої руки. Та в тім дні, який мав започаткувати поворот до „щасливих днів", оголошено теж банкову мораторію, чи там банкові обмеження, в 47 стейтах, між ними і в стейті нюйорськім, з його найбільшим у світі фінансовим центром — Ню Йорком. З того виходило би, що на ділі не „щасливі", а чорні дні стоять перед нами.

Тому цілком природно очі цілого краю звернені тепер на речника партії, яка приходить до влади, на нового президента, Френклина Рузвелта. І одно певне: що навіть його партійні противники бажають собі, щоби він у тій хвилі анархії сказав щось таке, що піднеслоб націю, заспокоїло людей.

Рузвелт не виложив у своїй інавґураційній промові програми праці, бо це не було місце на такі справи. Але й те, що він заповів, є таке важне, що коли йому вдасться це перевести, він може стати одним з найбільших президентів і станути побіч Вашинґтона й Линколна. Бо тепер переживає Америка таке потрясення, яке рівнається тим часам, коли рішалася доля краю в часах Вашинґтона, чи Линколна.

Новий президент обнимає владу в часі надзвичайної скрути. На протязі останніх років замкнено понад 5,000 банків з поверх $3,000,000,000 людських ощадностей. А тепер дійшло до того, що треба було новому президентови держави оголосити банкову мораторію, щоби не допустити до цілковитого фінансового хаосу в краю. Видвигаємо ту одну справу, бо вона тепер найбільш голосна й актуальна. І добре зробив президент Рузвелт, коли вже в інавґураційній промові вдарив по голові банкову гидру і заявив, що Америка потребує в першу чергу нової етики, коли виступив проти „грошевих міняйлів", що мають на оці тільки свої матеріяльні зиски. Отся відважна заява президента, якою він запевнив край, що хоче довести до того, щоби не було спекуляції зложеною у банках кервавицею, дає змогу вірити, що новий президент матиме такусаму відвагу розвязувати й інші проблєми. Коли він мав відвагу на самім початку своєї влади кинути визов банкирам і банкам, то він з такою самою рішучістю готов взятися розвязувати і проблєму безробіття, високих тариф, воєнних довгів, фармерських кріз і т. д.

Маймо надію, що так буде. Бо поза тою надією осталасяб тільки віра в неминучу катасрофу.

БАНКОВЕ СВЯТО

Президент Рузвелт почав своє урядування із справді надзвичайного розпорядку, бо з проклямації, якою закрив бизнес банків на чотири дні. За той час банки мають мати „свято", себто не мають виконувати ніяких банкових операцій, хіба за спеціяльним дозволом федерального скарбу.

Хоча цей розпорядок мав уже попередника в подібнім розпорядку стейту Мішіґен, то всетаки розміри проклямації президента Злучених Держав роблять розпорядок справді чимсь надзвичайним, що заслугує на ближчу увагу.

Проклямація президента Рузвелта має на собі признаку надзвичайної міри, а надзвичайні міри примінюється в надзвичайних обставинах. Американський бизнес і ціле економічне життя краю спирається на банк, і тому замкнути банк значить стільки, що задержувати бизнесове життя краю. Коли на такий крок рішається уряд, то це знак, що економічне життя краю переходить якусь надзвичайну крізу. Подібно, коли лікарі дають хорому отрую як лік, то це значить, що він переходить таку крізу, яка навіть оправдує вжиття отруї.

У чому лежить кріза банкового діла в Америці, про це згадує в своїй проклямації президент Рузвелт. Він каже, що люди витягають гроші з банків, щоби передержувати їх дома; що люди починають уживати цих грошей на спекуляції поза границями краю, та що через такі практики банки можуть скоро знайтися в скрутному положенню.

Так каже президент у своїй відозві. Є це все правда, та не вся правда, бо не сказано, чому саме люди вибирають гроші з банків та передержують їх у себе або спекулюють поза границями краю. А не каже цього відозва тому, бо якби сказала, то вона якраз ще збільшилаб те нещастя, яке вона хоче ліквідувати. Бо причиною витягання гроша з банків є брак довіря людей до банків у теперішню хвилю, а президент цього сказати не може, бо якби сказав, то люди, яких довіря до банків хитається, зараз ще більше були би переконані про безпідставність довіря.

Довіря до банків хоче лікувати уряд, а це довіря є важне тому, бо воно є одним з основних стовпів банкового діла. Банк, як економічна інституція, має на ціли зібрати ощадности людей, які тих ощадностей не потребують на біжучі потреби, та дозволити вжити ці ощадности людям, які своїх ощадностей не мають, а потребують так, що готові за це заплатити. Отже банк це те підприємство, що ставить собі за ціль збирати ощадности людей, які їх не потребують, та дозволити їх уживати людям, які їх потребують. Банк не бере властиво грошей на переховання, бо він їх не переховує. Якби він їх держав тільки в своїх касах, то не мав би за що заплатити процентів тому, хто дав банкови гроші.

Коли банк бере гроші на переховання, то він бере їх у тій ціли, щоби зараз відпустити їх другому, який їх потребує й за це готов заплатити. Банк переховує гроші тільки в тому розумінню слова, що він обовязується віддати гроші ощаджуючому їх чоловікови, як цей їх зажадає назад. Та хоч банк зобовязується вернути гроші на жадання, без виповідження, і без оплати за їх уживання, то й тоді він не держить їх у себе в касі, бо якби держав, то не мав би звідки оплатити коштів удержання банку, ренту, пенсій директорів, урядовців, книговодства, тощо. І в такому випадку банк старається позичити зложені у себе гроші, хоч він зобовязується віддати гроші сейчас на домагання. І він зобовязується віддати гроші сейчас на домагання, хоч знає, що якби всі депозитори прийшли до нього й зажадали звороту грошей, то він не мав би грошей на виплачення всіх зобовязань.

Хоча це виглядає на обман, та обману тут нема. Банк зобовязується виплатити всі депозити, хоч він знає, що ніколи всіх грошей, зложених у депозиті, в касі не має, бо банк рахується з тим, що нормально всі депозитори не прийдуть жадати звороту своїх депозитів. На основі досвіду банк знає, скільки менш-більше депозитів зажадають кождого дня, і стільки лише гроша він держить під руками, а решту роззичує між людей.

Так діється в звичайні часи. В звичайні часи люди довіряють банкам, і грошей не вибирають більше, ніж потребують. Та в надзвичайні часи, коли люди тратять довіря до банків, вони йдуть до банків у більшому числі, ніж звичайно.

Коли депозитори чують, що банки падуть, то вони йдуть вибирати депозити в більшому числі. Тоді банкови тяжко добути готівку негайно, бо він часто не має права зажадати позичок від тих, що йому винні, а навіть, як має право жадати, то довжники не все можуть йому віддати. Коли банк не може дістати гроша, то йому трудно виповнити своє зобовязання своїм депозиторам, а тоді між депозиторами шириться ще більше недовіря; тоді їх ще більше йде до банків вибирати гроші. З часом може знайтися так богато депозиторів, що банк буде просто примушений сказати, що він тепер виплатити не може.

Щоби запобігти поширенню недовіря, яке може довести до такого нещастя для банків, треба лікувати цю народню гістерію, загальний страх. Треба вчити їх дивитися на справу спокійно. Треба людей учити основ банкового діла в загальних нарисах. Нарід мусить зрозуміти, що це є основою банкового підприємства, що банк не може виплатити всіх депозиторів, як вони зажадають своїх грошей нараз, що це не значить, що банк злий, як він не може цього зробити. Що самі депозитори своїм страхом можуть довести до руїни найкращу банкову інституцію.

Але й навчити цього людей не така легка справа. Навчити цього міг би банк через постійне виховування своїх депозиторів. Але як це може робити банк, який у порозумінню з депозитором ризикував гроші на спекуляцію, як це часто бувало в Америці? Чи опісля є чого дивуватися, що депозитор біжить вибирати гроші з банку, котрий на нього робив враження спекуляційного спелюнку? Кріза банкового діла в Америці лежить і в банках і в публиці. Винуваті одні й другі.

Коли вже справа пішла так далеко, що могла початися загальна паніка проти всіх банків, то уряд уважав за відповідне зробити ризиковний крок та задержати на кілька днів банкові операції. Це відразу не дасть паніці розвинутися. Це має здержати „рони" на банки. Це має теж дати урядови час придумати якийсь постійний плян зарадити на очевидні недомагання банковости в Америці.

ЯК ПОВОДИТИСЯ З ЛЮДЬМИ.

Не осуджуй людей заскоро. Заки ще осудиш їх, подумай собі: „Чи я зробив би інакше, коли би був на їх місци"?

Коли вже осуджуєш, то мусиш бути переконаним, що з цього буде користь добрій справі. Осуджувати на те, щоби тільки осудити, це розпуста слів, яка тільки шкодить тобі і людям.

Коли маєш лиху опінію про чоловіка, не забувай зважити, чи його добрі прикмети не переважують твоєї опінії.

Підчас бесіди ніколи не переривай бесідникові, ані не говори занадто голосно. Коли ти сам говориш і тобі перешкаджають, перестань говорити, або йди геть. Той, хто не хоче вислухати твоїх поглядів без перервання, не варта твоїх зусиль.

Коли маєш діло до чоловіка і сам бачиш, що він занятий, полагодь із ним діло скоро та не муч його своєю присутністю.

Є люди, які хоч і дуже заняті, поводяться з тобою дуже чемно. Їх чемности не вільно тобі надуживати; ти піди собі геть чимскорше.

Ніколи не пробуй входити в ніякі діла з нерозумним. Памятай, що ліпше з мудрим згубити, ніж з нерозумним знайти.

Коли хтось має погану натуру, ніколи не пробуй направити його.

Не дай себе втягнути в дрібничкові справи, які не варта найменшої уваги. Завжди памятай, що люди сваряться лише над дурницями, а ніколи над важними справами.

Не старайся побити чоловіка, котрий знає про справу більше від тебе.

Не говори людям усього, що знаєш, чи про когось, чи навіть про свої власні вчинки.

Не хвалися, що знаєш богато, бо не зможеш відповісти, коли спитають тебе.

Завжди вживай добірних слів, приємних слів, а ніколи грубих.

Памятай на одну з головних засад: Заки зробиш яке діло, або рішишся до чогось — вперше добре подумай. Не робʼя, ані не говори нічого наосліпо.

СПРАВЛЕННЯ ПОХИБКИ.

У звіті Г. К. К., проголошенім у „Свободі" ч. 40. з 18. лютого ц. р., зайшла помилка, а саме: було подано, що 14 дітей перейшли з молодечого департаменту до повнолітних членів, а 85 померли, а мало бути згідно з рекордами, що 85 перейшли до повнолітніх, а 14 померли.

Головна Канцелярія У. Н. Союза.

ВАЖНЕ!

Зміна адреси Української Виставової Корпорації Всесвітньої Вистави.

З днем першого березня поміщення Корпорації зісталo перенесене з улиці Шікаго число 2006 на евеню **Катедж Ґров число 9300.**

Відтепер адресуйте всі листи і посилки на адресу:

Ukrainian Chicago World's Fair Exhibit,

9300 Cottage Grove Ave.,

Chicago, Ill.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний член У. Н. Союза, від. 118, складаю сердечну подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені запомоги з фонду запомогового в сумі $50.

М. Боднар.

Я, нижче підписаний, складаю сердечну подяку головним урядникам за уділення мені запомоги в сумі $50, котрі мені стали великою помічю у моїм прикрім положенню. Я був покалічений троком і знаходився довший час у шпиталі. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Геронім Лесик,
член від. 356 У. Н. С.,
Филаделфія, Па.

МОЯ ПОДОРОЖ ДО АМЕРИКИ

(За Віктором Ракоші).

Одним із найщасливіших днів мого життя був напевно той, коли то редактор завдав мені таке питання: „Не малиб ви охоти поїхати до Америки?"

— Певно.

— Коли так, то ви заступатимете наш часопис на шікаґовській виставі. Вистарайтеся пашпорт.

Тепер прийшло мені на думку, що я пічну з моєю жінкою. Наталка дуже нервова: вона читала багато повістей, у яких подорожні гинуть у корабельній катастрофі. Вона не має також ясного поняття про американські відносини. Вона знає, що Америку відкрив Колюмб, одначе що торкається років після відкриття, то вона пригадує собі лише кілька оскальпувань і жахливих нещасливих випадків. Її треба на це приготовити якнайоглядніше.

Тому я насамперед пішов до жінчиного вуйка Гусаря. Його вибрав я собі до того, щоби він заздалеґідь приготовив мою жінку. В присутности вуйкової жінки не міг я цього говорити, бо я знав, що вона все заздалеґідь виговорить. Тому я моргнув на старенького та попросив його до його кабінету.

— Дорогенькі вуйку, я хотів би у вас просити помочі в одній дуже дразливій справі...

— Щож це таке?

— Я хочу їхати до Америки...

Цибух від люльки заскреготав голосно в зубах старенького.

— Що до чорта!?

— Так, на виставу. Знаєте, ця подорож звязана з деякими небезпеками, та я їх беру на себе... Жаль мені лише моєї бідної жінки... Вона й не здогадується...

Вуйко Гусар сидів переді мною блідий наче мерлець. Я зірвався з крісла.

— Що вам, вуйку? Може принести вам склянку води?

— Ні, дай спокій. На як довго їдеш?

— Не знаю. Гадаю, що подорож потреває зо два місяці.

— Так?

— Правда, вуйку, ви будете такі добрі та приготовите Наталку на цю подорож... Вона так легко чогонебудь лякається...

— То ти її береш зі собою?

— О ні, я хотів би лише, щоби ви освоїли її з тією думкою, що я відїжджаю. Зробите це, вуйку?

— Зроблю.

Я подякував старенькому та побіг відсіля простісенько до міністерства внутрішніх справ виробити собі пашпорт.

У пашпортовому відділі люди дуже ввічливі. Як лише я сказав, що потребую пашпорту, молодий білявий чоловік зараз же замочив перо в каламарі.

Назвище, звання, все пішло як по маслі. Коли службовець спитав мене, куди я хочу їхати, я дріжучим з радости голосом відповів:

— До Америки.

Молодий чоловік зірвався, начеб його щипнув у ногу. Станув напроти мене та глядів на мене бистро.

— То я не можу виставити вам пашпорту.

— Чому ні?

— Мусите принести свідоцтво приналежности й поліційну леґітимацію.

— Ах, заки я дістану ці документи, то воно потягне страшно довго.

— А не маєте ніяких знайомих тут у міністерстві внутрішніх справ? Як маєте, то зверніться до них.

Я мав там аж трох знайомих: одного високоповажаного, одного поважаного й одного шановного пана. Один тикав мені; що торкається другого, то ми тикали один одному; третьому я тикав. Передовсім відшукав я високоповажаного пана.

— Сервус! Чим можу служити? Дуже радо.

— Я хотів би ласкаво просити трохи протекції.

— Посаду? Г... гм...

— О ні...

— Субвенції для часопису? Гм...

— Зовсім ні. Лише моральної протекції.

— Ах, дуже добре А в чому він?

— Потребую лише леґітимації для себе.

Лице високоповажаного розяснилося, він зараз узяв капелюх.

— Ходімо вниз до пашпортового відділу. Я зараз полагоджу справу.

Ми зійшли на партер. На коридорі, вже в дверях сказав мій високоповажаний приятель: „Ага, а деж ти хочеш їхати?"

— До Америки.

— Так? Гм...

Тут він зупинився, позапинав блюзу аж під шию, схозав руки в кишені та сказав протяжно:

— То дуже далека дорога...

— Це правда.

— А маєш посвідку з поліції?

— Ні.

— Знаєш, приятелю, без такої посвідки я також нічого не можу зробити. Насамперед вистарайся таку посвідку.

З томи словами оставив мене. Я здивований дивився за ним і пішов до мого поважаного приятеля. Він приняв мене дуже ввічливо, просив мене сідати, подав мені циґаро та спитав мене, чого потребую. Я сказав, а він зараз узяв на голову свою вишивану домашню шапочку, щоби піти зі мною до пашпортового відділу. Я вважав відповідним заразже виявити, що хочу їхати до Америки.

— До Америки? — спитав він і кинув домашню шапочку на бюрко.

Хвилиночку мимрив щось під носом, а потім сказав голосно:

— Я сам один не можу ствердити ідентичности. Підшукайте собі ще когось. (Ми вже десять літ тикали один одному).

Я швидко збіг униз до шановного пана, що був моїм далеким свояком. Коли цей юнак почув, що це за справа, збентежено перебив мені:

— Прошу вас, я щойно починаю мою карієру, а ви хочете втягнути мене в такі справи? Я нічогісінько не бачив, нічогісінько не чув. Ідіть до поліції.

Я думав, яо цей нещасливий юнак збожеволів. І я якстій кинув це дивне міністерство тай пішов простенько до командаднта поліції. Він сказав, щоби я зясував йому мою справу, списав мої ґенералії, прикликав якогось писаря, сказав йому щось пошепки на вухо, а при цьому оба разураз поглядали на мене. Потім сказав мені, що можу вже відійти.

У входовій брамі зударився я з якимись двома цивільними добродіями. Як я ішов додому, я ще двічі стрінувся з ними, а потім ще більше бачив їх, як ходили попри мої вікна туди й назад. Чого ті люди хочуть?

Решта дня пройшла спокійно.

Було то ранком найближчого дня. Я спав ще смачно, як мій тесть і теща ввійшли до мене. Вони цілували й обіймали мене. Теща при цьому голосила з плачем якісь слова. Та тесть, ледви я зодягнувся, взяв мене за руку та потягнув до кабінету.

— Петре, — сказав він — скількиж то грошей? Тай чи можна ще покрити цю суму?

— Я вас не розумію.

— Дві-три тисячі ринських я приніс зі собою. Я міг би ще стількиж зібрати.

— Та на віщо? Ради Бога, поясніть мені ваші загадочні слова.

Тесть сягнув у кишеню та добув таку телеграму: „Петро хоче втікати до Америки. Ради Бога, приїжджайте ратувати його. Гусар".

Так то вуйко Гусар — приготовив мою жінку.

Я розсміявся грімким сміхом. Тесть приглядався мені неспокійно-допитливо.

— Даруйте — як ви можете щось такого подумати? Слово чести...

— Ти даєш слово чести? — спитав тесть глумливо. Він ці два слова напевно взяв у „лабки".

— Таж я зовсім не маніпулюю з грішми. Я навіть не маю нічого ближче з касою до діла.

Я глипнув на вулицю. Там стояли мої оба вчорашні незнайомі та впялили очі в мої вікна. Тепер мені розяснилося: то були тайні поліційні аґенти. Ба, це вже більше не жарти. Я побіг зараз із тестем насамперед до редактора та сказав йому таке: „Пане редактор, я не їду. Неможливо. Я до смерти не міг би прийти до себе з того, що я був в Америці".

Потім пішли ми до команданта поліції. Там я поспекався обох детективів. Зрештою не йшов я більше до нікого. Та я мовчав як гріб про те, що в житті мому зазнав я двацять чотири години, в яких я готовився до подорожі до Америки.

Коли лише стріну мого високоповажаного, поважаного або шановного приятеля, вони все дивляться на мене так перелякано. То цей все ще в Европі?

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

КАРНЕҐІ, ПА.

Концерт у честь генерала Володимира Сікевича.

В середу, 15 лютого с. р., загостив до Карнеґі, Па., генерал Сікевич і виголосив реферат в українській парохіяльній галі.

Щоби відповідно приняти гостя, заслуженого чоловіка для українського народу, — то заряд української церкви св. Петра й Павла влаштував концерт у честь ґенерала.

Концерт відбувся під проводом п. учителя дірігента Й. Букати. По першій части концерту вступне слово виголосив о. Марійн Кучер, говорячи про заслуги й діла п. ген. Сікевича. Появу пана генерала публика повитала оплесками. Реферат генерала Сікевича був: „Життя українського народу за царату, нарід український в часі упадку царату і в часі революції, і нарід український на еміграції".

Реферат тревав понад дві години, але він нікому не видався задовгим. Присутні слухали реферату з цікавістю й у салі панувала тишина. Мова генерала мила, рідна, одушевляюча, захватуюча; хто раз її почує, той не забуде її ніколи.

По рефераті о. М. Кучер дякував панови генералови за його слова, які не забудеться, а будуть цілющим ліком у нещасній долі, яку перебуває український нарід, і буде загартовувати його доти, поки він не здобуде собі волі.

Перед початком другої частини концерту всі присутні повстали з місць, щоби в той спосіб віддати честь генералови, а хор Боян відспівав „Многая літа". Друга часть складалася з хорових пісень, дуетів і соль. Хорові пісні були майже виключно стрілецькі пісні. З дівчат сольо співала Настуня Венгрин: „Ангел ночі", а з хлопців Стефан Патрош: „Я сьогодня щось дуже сумую". Дует: „Ой казала мені мати" відспівали дівчата Емілія Гончар і Настуня Венгрин.

По концерті були танці учнів В. Авраменка під проводом його інструктора, п. Миколи Арсенія. Танці випали добре. Танцювали понад пятьдесять танцюристів, які закінчили недавно курс танків.

Такі реферати, які виголошує п. генерал Сікевич, підносять нарід на дусі, бо нарід бачать, що він не опущений, що він не без провідників; нарід бачить, що він має вірних синів, яких і царат не зломив, і вони стали вірними синами неньки України.

Українська громада віддаючи честь генералови Сікевичеви влаштуванням у його честь концерту, завзиває й інші громади в Злучених Державах, щоби використали нагоду, використали побут генерала Сікевича і запрошували його до себе з рефератами.

Пізно в ночи закінчився концерт і танки в честь генерала. По відспіванню українського гимну „Ще не вмерла Україна" публика опустила галю, бодра на дусі і з надією на кращу долю України.

Юлія Кучерова.

—o—

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

Протестаційне Віче.

В неділю, дня 19 лютого н. р., відбулося в церковній галі віче, на якому місцева українська громада піднесла голос протесту проти польських насильств над українським народом.

Віче попередило поминальне богослуження за душі Василя Біласа, Дмитра Данилишина, Юрія Березинського й Володимира Старика, й за душу Ольги Басарабової. Панахиду відправив епископ д-р Йосиф Жук в асисті місцевого пароха.

Після панахиди громадяни перейшли до галі. Віче відкрив о. Іван Ґундяк, покликуючи на предсідника гр. М. Головчука, а на секретарів С. Куцого та В. Будняка.

Промову по українськи виголосив гром. С. Дембіцький. По англійськи промовляла панна Марійка Чагарин. Її промова, дуже старанно приготолена й виголошена з чуттям зробила глибоке враження й на молодих і на старих громадян. Після приняття протестаційних резолюцій, які вислано до Вашинґтону, до Ліґи Націй і до урядів великих держав, промовляв еп. д-р Йосиф Жук, вказуючи на це, що в змаганнях українського народу до визволення мусимо бути готові на велику самопосвяту. Тільки боротьбою й жертвами життя й майна визволювались поневолені народи й таксамо визволиться наш нарід.

Перед збіркою промовляв о. Іван Ґундяк. Між промовами співав місцевий хор під управою учителя А. Лаврова патріотичні пісні. Збіркою жертв занялися членкиці місцевого відділу Союза Українок, а саме пані: С. Клебан, М. Кіра й А. Мінько.

Жертви зложили: Союз Українок 5 дол.; по 1 дол.: преосв. о. д-р Жук, о. М. Лисяк, о. І. Ґундяк, Марія Кіра, Ст. Кучин, Ст. Дембіцький, М. Головчук, Іван Ґураль, Марійка Чагарин, Марія Скочипець. Дрібними жертвами зібрано 9 дол. 35 цнт. Разом 24 дол. 35 цнт. Розходу було 3 дол. Осталось 21 дол. 35 цнт., які вислано на боеву акцію УВО через Обєднання.

Г. І.

—o—

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Січовий вечерок.

В день свята Вашингтона влаштовано в Українськім Народнім Домі заходом другої сотні Чорноморських Січей вечерок, присвячений нашій молоді.

На свято прийшли наші визначні громадяни і чужинці. Була це спроба притягнути нашу молодь до товариського й громадянського життя.

Наші бизнесмени дали даром усе, що потрібне на перекуску. Музика гром. Осціславського грала теж даром. А наші молоді дівчата з Січи занялися приготуванням перекуски й услугою.

Вечерок відкрив сотник М. Петришин, привитавши гостей і Січовиків, яких було звиш дві сотки.

Тостместром вибрано серед оплесків гром. Г. Євусяка, предсідателя Українського Народного Дому в Джерзи Сіті. Він вів провід по англійськи, представляв бесідників і додавав життя своїми заввагами і гумором.

Містер Т. Катен, голова „Фарен Ленгвідж Інформейшен Сервіс", заявив, що його прадіди прибули до Америки ще тому 300 років, та що він повинен зачисляти себе до корінних Американців. Він нинє, але це не перешкаджає йому пізнавати й цінити те все, що є гарне в інших народів, з яких складається Америка. Він подав, що був на Україні й бачив цей чудовий край. Обзнакомлений з українською культурою, піснею і танком. І виявив готовість прийти до Січовиків кождий раз, як собі цього бажають, і дати їм виклади на рідні теми.

Панна Марійка Кусий виявила свою радість зприводу того, що бачить так багато згромадженої молоді, повної запалу й охоти до праці й організації.

Д-р Л. Мишуга порівнав повстання Америки з повстанням Запорозької Січи. Як Америка, згідно з італійським істориком Ґвіліємом Ферером, була пристановищем для всіх гноблених і переслідуваних, нещасних і прибитих і для тих різних типів, що їх в старім краю називали „пройдисвітами", так і стара Запорозька Січ гуртувала в собі подібний елемент. І як Запорозька Січ перетравлювала цей елемент і виробляла з нього лицарів, так і Америка, стравивши той елемент і виховавши його на своїх ідеалах, стала завдяки тому елементови найсильнішою державою на світі.

Отаман Чорноморських Січей, Е. Драгінда, взивав молодь до єдности і приступлення до Січових рядів.

Сотник першої сотні з Ню Йорку, А. Перчишин, зложив привіт від імени сотні.

Громадянин В. Вагнер виголосив високо патріотичну промову, яка припала до серця тут родженої молоді. Вона сильним і щирим відгуком віповіла гром. Вагнерови на його запит, чи вона готова послужити Україні.

Головний Січовий писар, Т. Рудий, привитав присутніх від імени третьої сотні з Нюарку, а потім говорив на тему „В здоровому тілі, здорова душа."

На цю вечірку прибуло понад 30 молодих Січовичок і Січовиків з Йонкерс, Н. Й., яких присутність повитали присутні рясними оплесками. Від йонкерської молоді промовив сотенний, Й. Стасяк. Він заявив, що недавно заснована їх сотня числить уже 102 членів.

По тім тостместер, гром. Євусяк, закрив частину вечірки і зачалася перекуска й забава при звуках музики. Січовики співали стрілецькі пісні, а молодь пішла в танок. Ніхто не хотів розходитися, хоч було пізно, бо був гарний настрій. Вечір залишив у всіх якнайкраще враження.

Учасник.

—o—

ГЕМТРЕМК, МІШ.

Вечір-Концерт в память Ольги Басарабової.

Кровю, сльозами змию провину,
Верни, верни нам Україну!

Ось цей кровавий спомин оставила нам Ольга Басарабова, яка девять літ тому поклала своє життя на жертвеннику святої справи.

Ці криваві слова страшним стогоном добулись із мурів польської вязниці і чайкою закружляли над Львовом, а далі відгомоном відбились і полинули у широкий світ, звіщаючи про кривду і терпіння українського народу під ворожим правлінням.

Слова ці криваві через море добились і до нас, порушили наші серця, які ще тоді безжурно спали, затуманені розкошами американського блеску. Забились тоді живіще ці серця, зрушився мозок, закружляли думки. Українська жінка наче ожила і кинулась до праці для свого народу, до боротьби за кров і сльози замучених рідних.

Криваві ці слова запали глибоко в душу української жінки і витворили в неї силу і завзятість до дальшої боротьби за правду.

Такі слова залунали на Святочнім Вечері дня 19. лютого с. р., який уладив Союз Українок в Гемтремк у память девятих роковин смерти Ольги Басарабової.

Панахида відбулася в українській церкви, а відтак розпочато в галі Української Хати Святочний Вечір, який відкрила патріотичною промовою членкиця Союза Українок, пані Сотник, яка провадила програмою цілого вечора.

Майже немжливо мені зупинятись над кожною точкою, хоч як я бажалаб, одначе програма була так велика, що годі все затямити. Видруковання програм певно задля ощадности не було, тому я начеркну важніші точки.

Пані Яремчукова, секретарка Союза Українок, дала нам головний реферат, який був дуже гарно опрацьований і гарно виголошений. Сама референтка є драматичною артисткою, яка від літ працює в місцевих аматорських кружках і тому слідно було в неї при виголошенню певність, а заразом і гідність свого завдання.

Реферат містив в собі по можности усі подробиці з життя і трагічної смерти Ольги Басарабової, тому присутні вислухали його з великою увагою.

Короткою промовою надилила нас пані Яворська з Віндзор, віддаючи поклін покійній нашій Героїні.

Були теж деклямації, з яких найкраще віддала пані Красіцька „Закатовану".

Дівочий хор рівним темпом відспівав „Червону Калину", а пані Топоровська відспівала „Цвітку" і половину „Соловейка".

Співала Галя Добуш „Прощай, село", а пані Явна співала тучно „Не смійся з мене, не смійсь". Слухаючи співу пані Явної, мається враження, неначе на голосі осіла імла, якась хронічна хрипка, але позатим пані Явна орудує тим голосом добре і виявляє гарну інтерпретацію.

Пані Семінська відспівала „Дивлюсь я на небо" і „Місяцю ясний". Та друга пісня зовсім не надається для її могучого голосу. Колиб панію Семінську почув був в молодих літах Ґатті Касаца, управитель Метрополітен опери в Ню Йорку, то певно ми не бачилиб її сьогодня в Українській Хаті.

Голова Союза Українок, пані Стецко, закрила цей Святочний Вечір кількома словами, а дівочий хор закінчив програму українським гимном, зливаючися з публикою водно, віддаючи в той спосіб останній поклін могилі Ольги Басарабової.

Отих кілька моїх слів нехай будуть нагородою і заохотою до дальшої праці Союза Українок в Гемтремк. Можна надіятись гарного розвитку товариства, коли бачиться охочі, повні енергії жінки, як от пані Красіцька, в якої є сильний патріотичний дух і порив до громадської праці і яка певно вибеться на добру провідницю, як лише попрацює над собою.

Передала Ю. М. Ш. з Дітройт, Міш.

Між убогими.

Ото в Канаді раз добре! Там дають людям по десять моргів поля!

Якби тих десять моргів міг перенести сюди!

От тобі й на! Та де їх покладеш? Треба гарного місця під такий шмат поля!

ОГЛЯД АНГЛІЙСЬКОЇ ПРЕСИ

ЖОВТЕНЬ—ЛИСТОПАД 1932.

Статті, що торкаються справ Радянської України:

1. жовтня: **Форвард** (Глесго, Скотія) — „Росія в нутрі — Держава й селяни — Боротьба за колективізацію господарств". Статтю написав Емрис Гюс. Захвалює відносини в Радянському Союзі.

4. жовтня: **Морнінг Пост** (Лондон) — „Доля втікача" — Опис вражінь з Радянщини, подав Д. Дж. Арбутнот. Говорить про голод і розстріли на Україні.

6 жовтня: **Бенфшір Адвертайзер** (Скотія) — „Нова держава в Східній Европі". Стаття присвячена Україні.

7 жовтня: **Джуіш Кронікл** (Лондон) — „Жиди вмирають з голоду в Східній Европі — Нема хліба на Україні". Лист до редакції про голод на Україні та заклик Жидівського Допомогового Комітету до збирання допомоги.

7 жовтня: **Стар** (Лондон) — „Свобода туристів у Радянщині". Люїс Ґолдінг описує свої враження з подорожі по Радянщині (радянській Україні). Описує страшну біду, яка там панує.

8 жовтня: **Економіст** (Лондон) — „Враження з Росії". Обговорює положення на Радянщині, головно на Україні.

8 жовтня: **Дейлі Воркер** (Лондон, комуністичний денник) — „Радянські робітники будуть святкувати день тріюмфу". Стаття з нагоди святкування 15-ліття революції. Кореспонденція з України.

8 жовтня: **Морнінг Пост** (Лондон) — „Канібалізм на Україні". Новинка про голод на Україні.

9 жовтня: **Сондей Таймс** (Лондон) — Новинка про українського летуна Степанченка, який добув рекорд лету без мотору.

10 жовтня: **Дейлі Воркер** (Лондон, ком. денник) — „Що дала Жидам російська революція — 160 місцевих жидівських рад на Україні". — Відповідь головному рабінови" В. М. Голмс.

11 жовтня: **Манчестер Ґардіян** (Манчестер, Лондон) — „Найбільша електрична стація на світі". Стаття з нагоди відчинення Дніпрострою на рад. Україні.

12 жовтня: **Таймс** (Лондон) — Новинка про відчинення Дніпрострою.

12 жовтня: **Нейвел енд Мілітері Рекорд** (Плимавт, Лондон) — Новинка про відчинення Дніпрострою.

13 жовтня: **Дейлі Воркер**, (Лондон, ком. денник) — „Дніпрострой — найбільша електрична стація світа". Стаття В. М. Голмса.

14 жовтня: **Джуіш Кронікл** (Лондон) — Новинка про голод на Україні та терпіння жидівського населення.

14 жовтня: **Стар** (Лондон) — „Ріка мойого батька". Люїс Ґолдінг описує вражіння з України, подорож Дніпром.

15 жовтня: **Вест Ленкашір Івнінг Ґазет** (Блекпул) — Довша стаття про Україну, її стремління до незалежности.

17 жовтня: **Таймс** (Лондон) — Новинка про голодовий похід українських фармерів в Канаді.

17 жовтня: **Дейлі Телеграф** (Лондон) — Новинка про голодний похід фармерів у Канаді.

19 жовтня: **Дейлі Телеграф** (Лондон) подає фотографію свята відслонення Дніпрострою.

21 жовтня: **Віллісден Кронікл** (Віллісден) — Новинка про жидів, які влаштували у Віллісден „Приятелі Росії". Згадується багато образків з України.

22 жовтня: **Сіти енд Іст Лондон Обсервер** (Лондон) — „Жиди в Росії". Отвертий лист Р. Ніямса (організатора „Приятелів Радянської Росії") до головного рабіна, який звертався о поміч для голодуючих на Україні Жидів.

23 жовтня: **Обсервер** (Лондон) — „Нове місто для Радянщини". Стаття про Дніпрострой.

25 жовтня: **Таймс** (Лондон) — Новинка про недостаточний збір збіжа на Радянщині, головно на Україні.

28 жовтня: **Буллетін енд Скатс Пікторел** (Глесго, Скотія) — „Гроза голоду в Росії". Подає вістку про жахливе положення в радянській Україні.

29 жовтня: **Сіти енд Іст Лондон Обсервер** (Лондон) — Ще один лист про невідрадне положення Жидів на Україні.

3 листопада: **Морнінг Пост** (Лондон) подає новинку про появу нового протикомуністичного місячника, **Інвестиґейтора**, який почали видавати в Лондоні прихильники бувшого гетьмана П. Скоропадського.

4 листопада: **Ст. Панкрас Кроникл** (Лондон) — „Життя в рад. Росії". Враження з подорожі по Радянщині (Україні).

4 листопада: **Ст. Панкрас Ґазет** (Лондон) — „З подорожі по Росії". Враження з подорожі по Радянщині (Україні).

7 листопада: **Морнінг Пост** (Лондон) — „Голодові розрухи в Росії". Новинка про розрухи в Одесі та Києві.

8 листопада: **Сондей Таймс** (Лондон) — „В обличу голоду". Новинка про голод на Радянщині, головно на Україні.

10 листопада: **Дейлі Воркер** (Лондон, ком. денник) — Критикує статтю сер М. О'Дваєра в **Інвестиґейторі**.

16 листопада: **Таймс** (Лондон) — „Чорна ліста' на радянських фармах". Стаття про переслідування селян на Україні та північнім Кавказі.

17 листопада: **Манчестер Ґардіян** (Манчестер, Лондон) — „Труднощі з харчами на (Україні) Радянщині".

17 листопада: **Таймс** (Лондон) — „Психольоґія українського селянства". Стаття про невдачу колективізації на Україні, про спротив селянства.

18 листопада: **Таймс** (Лондон) — „Радянські пляни відносно хлібозаготівлі".

22 листопада: **Івнінг Сентінел** (Генлей) — „Росія сьогодня". Стаття про невідрадне положення на Радянщині та про розрухи селян на Україні.

27 листопада: **Сондей Таймс** (Лондон) — „Радянщина витискає збіже (від селян". Стаття про примусовий відбір збіжа від селян (на Україні та в інших републиках).

30 листопада: **Йоркшір Геральд** (Йорк) — „Росія сьогодня". Стаття про положення на Радянщині, про розрухи на Україні.

Статті про Українців під Польщею:

9 жовтня: **Обсервер** (Лондон) — „Українські зажалення". Новинка про петицію, внесену англійськими парляментарями й іншими громадянами в українській справі до Союза Націй.

10 жовтня: **Нюс Кроникл** (Лондон) — „Поляки й Галичина". Новинка про внесення петиції до Союза Націй.

12 жовтня: **Дейлі Воркер** (Лондон, ком. денник) — „Масові смертні присуди селян — Фашистівський терор на польській Україні. — Підготовка до інтервенції".

13 жовтня: **Ріпон Ґазет** (Ріпон) — „Українська меншість у Польщі". Новинка про внесення петиції до Союза Націй.

13 жовтня: **Манчестер Ґардіян** (Манчестер, Лондон) — Отвертий лист Бертольда, князя баденського, в справі рівноправности Німецчини. Згадує про німецькі та українські меншини в Польщі.

13 жовтня: **Скатс Обсервер** (Гемилтон) — Стаття про протестантизм. Згадує про протестантський рух „на Україні (полуднева Польща)".

15 жовтня: **Ню Стейтсмен енд Нейшен** (Лондон) — Передова стаття про внесення петиції в українській справі англійськими парляментарями й іншими визначними громадянами.

18 жовтня: **Дейлі Воркер** (Лондон, ком. денник) — Новинка про закриття сельробівських читалень і про арештування студентів „на польській Україні.

Жовтень-грудень: **Політікал Квортерлі** (Лондон, квартальник) — „Українці в Польщі" — Т. П. Конвел-Евенс. Довша стаття про положення Українців у Польщі.

22 жовтня: **Теблет** (Лондон) — Коротенька новинка про виставу в Українському Національному Музею у Львові.

25 листопада: **Ноттінґгем Івнінг Нюс** (Ноттінґгем) — Новинка про внесення петиції англійськими парляментарями до Союза Націй у справі української меншости в Польщі.

26 листопада: **Лінколншір Кронікл** (Лінколн) — „Відношення Польщі до Українців". Новинка про внесення петиції.

29 листопада: **Манчестер Ґардіян** (Манчестер, Лондон) — „Українські жертви („пацифікації") в Польщі" — Новинка про інтерпеляцію посла Рис Дж. Дейвиса в справі відшкодовання українським жертвам польської „пацифікації".

(Укбюро, Лондон).

НОВІ КНИЖКИ,

ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ.

На сході — ми, написав Іван Чернява, оповідання .... $ 95
Спомини з сербського фронту, дивні пригоди австрійського жовніра. Георг Д. Ціна 35
В млаках, повість М. Дерлиця 40
Ворохобня й інші оповідання, Вол. Леонтович 45
Пригоди доброго вояка Швейка в Світовій Війні, Швейк на фронті. Ярослав Гашек. Авторизований переклад з чеського. Брошурований 90 ц., оправлений 1.25
Запорожець, Луговий співанник 40
Як добути красу і задержати молодість та здоровля. Написала Осипа Заклинська на основі студій та косметичної практики в Празі. 50 ілюстрацій 75
Моноґрами до хрестикового вишивання 65
Сонце заходить, Андрій Чайковський, історична повість з часів зруйновання Запорозької Січи. Оправлена 1.00

Декотрих з повищих книжок у нас є у більшій скількости, а декотрих тільки по 1 і 2 примірники.

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

НОТИ! НОТИ! НОТИ!

УКРАЇНСЬКА ШУМКА, фортепянове сольо, муз. В. Зентарського .... $ 50
УКРАЇНСЬКА ДУМКА, ч. 1, фортепянове сольо, муз. В. Присовського 65
СПОМИНИ З ГІР, думка і коломийка, скрипкове сольо в супр. фортепяна, музика В. Безкоровайного 35
СОНЦЕ НИЗЕНЬКО, ВЕЧІР БЛИЗЕНЬКО, три мельодії української пісні на фортепян, муз. В. Заремби 75
КОЗАК (Стоїть явір над водою), фортепянове сольо, муз. С. Манюшка 75
ЗВУКИ УКРАЇНИ, збірник з 600 пісень під нотами, Дм. Андрійка. брош. $3.50, опр. 5.50
ЗВУКИ УКРАЇНИ. Українські пісні під нотами на один голос і з повним текстом, зладив Дм. Андрейко, чотири зошити по 40 цнт., всі пісні (100) в одній книжці 1.50
ЗАСВИСТАЛИ КОЗАЧЕНЬКИ, марш з оперети „Чорноморці", фортепянове сольо, муз. М. Лисенка 50
ЗАКУВАЛА ТА СИВА ЗОЗУЛЯ, фортеп. сольо, муз. П. Ніщинського 50
ДІВЧА В СІНЯХ СТОЯЛА; 2. ОЙ ЗА ГАЄМ, ГАЄМ, фортепанове сольо (дуже легкі), згарм. М. Едельман 35
201 УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНІХ ПІСЕНЬ на пяно з словами, опр. 2.50
УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ на пяно з словами, зложив Василь Барвінський 1.00
УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ на скрипку і пяно, зібрав і опрацював Михайло О. Гайворонський 1.00
СЕРЕНАДА (Вечірня пісня), скрипкове сольо, муз. М. О. Гайворонського в супроводі фортепяна 30
ДУМКА, скрипкове сольо, в супр. форт. муз. М. О. Гайворонського 30
ПРЕЛЮДІЇ ВАСИЛЯ БАРВІНСЬКОГО для фортепяна (5 композицій) 70
ТВОРИ на фортепян Василя Барвінського (3 композиції) 75
Ч. 20. УКРАЇНСЬКІ МАРШІ на фортепян, зібрав Е. Турула 75
Ч. 22. УКРАЇНСЬКІ ТАНЦІ на фортепян, зібрав Е. Турула 1.25
Ч. 23. УКРАЇНСЬКІ ТАНЦІ на фортепян, зібрав Е. Турула 1.25

Хто замовить нот на суму понижче $5.00, дістане 10% опусту; повище $5.00, 20% опусту. Замовлення разом з належитістю треба слати на адресу:

SVOBODA, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

Збірка на боєву акцію.

На річнім мітінгу товариства Запорозька Січ, від. 342 У. Н. Союза, переведено збірку на УВО.

Жертви зложили слідуючі: А. Лаврів, А. Скочипець, І. Клебан, М. Головчук по $1; М. Головчук, Гр. Волянський по 50 ц.; М. Дмитрів, І. Маркович, В. Маланчук, М. Проскура, П. Вуй, М. Познанський по 25 ц.; П. Кавенський, І. Сокальський по 20 ц.; І. Покутицький 10 ц. — Разом $6. — Гроші вислано до краю через Обеднання.

За Уряд Тов-а Запорозька Січ, від. 342 У. Н. С.:
Андрій Скочипець, предс.;
Иосиф Клебан, касієр;
Іван Маркович, секретар.

ВЕБСТЕР, МАСС.

На Рідний Край.

Гром. Антін Лемешка переслав через Обеднання пожертву в сумі $7. Гроші призначено так: $3 на Рідну Школу, $2 на українських інвалідів і $2 на визвольну боротьбу.

—o—

СОНДЕРЛЕНД, МАСС.

Збірка на інвалідів.

В Савт Дірфілд, Масс., відбулася панахида по українських героях у церкві Святого Духа. Підчас панахиди зібрано на інвалідів 5 дол. 64 центів.

Гроші вислано через Обеднання до Рідного Краю.

—o—

ФОРТ СИТІ, ПА.

На визвольну боротьбу.

Місцевий український горожанський клюб вислав 10 долярів через Обеднання на Українську Військову Організацію.

Стефан Шанайда.

МОНТ КАРМЕЛ, ПА.

Коляда Рідному Краєви.

Братство св. Володимира Великого вислало через Обеднання свою коляду в сумі $10.50 по половині на Рідну Школу й на Лемківську Бурсу.

Зложили коляду слідуючі особи: Т. Задойко, С. Грабар по $2; В. Грабович, А. Гардиш по $1; Д. Коропчак, І. Коропчак, Г. Дзвінка, С. Ворґач по 50 ц.; М. Тодорів, С. Сенькович, С. Слівінський, Сальомея Горощак, О. Струхляк, М. Ґурба, В. Карляк, М. Кривіцький, І. Дунай і С. Вітяк по 25 ц.

Ст. Грабар.

ЯК ЖИЄ УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО ПІД ПОЛЬЩЕЮ.

(З приватного листа з подільського села).

Тепер, добродію, описую Вам дещо про екзистування нашого села. Як Вам відомо, в нас тепер велика кріза, а то про то, що монополі, високі податки, урядова асекурація, податок дороговий, заробковий, доходовий, маєтковий, оборотовий, чорт його знає, що ще. Тепер ріжні ґмінні драчі: податок за коні, за пси, льокальове професорам і більше таких драч. Наші рільничі продукти безцінні. І так 1 кільоґрам*) пшениці продається по 20 злотих, 1 кг. жита 12 злотих, 1 кг. ячменю 10 злотих, 1 кґ. вівса 10 злотих, 1 кґ. картофлі 2 злоті, корова 5 долярів, кінь 4, 5, 6 долярів, свиня 4, 5, 6 долярів, але мусить важити 80—90 кільоґрамів, 100-кґ. свиня заледво 7, 8 долярів. 1 курка продається за 60 грошів, 1 гуска за 2 злоті, 1 качка за 1 злотого, 1 яйце за 8 грошей. За те купується: 1 літру нафти за 60 грошів, 1 кґ. соли за 35 грошів, 1 пачку сірників за 10 грошів, 1 дкґ. перцю за 12 грошів, 1 кґ. цукру за 2 злоті, 1 кґ. солонини за 2 злоті.

Одну пару чобіт справити коштує около 28 зл. Убрання купити в склепі коштує від 25 зл. найтаньше, аж до 60—70 зл. Чоботи на селі від роботи платять 4—5 зл. Змолоцок дістає денно 1 злотий. 1 метер дров грабових коштує 8 злотих.

Тепер щодо відношення народности, кепське. В ґміні нашого села урядники тільки Поляки. Українця жадного. Професорів в нас є 7, самі Мазурі. Українця жадного. Дітей учать тільки по польськи. За політику гостро нас переслідують і карають. Установи наші заказують.

Також велика розпуста в нас. Крадіж майже що ночи. Ломлять комори, валять стіни, друть стріхи, крадуть збіже літом з поля, а тепер з комор. Крадуть кури, гуси, свині, навіть корови. Свині убивають на місці, дельбухи зіставляють у стайні, а решту забирають.

Мушу при тім і то описати, що в мене самого два місяці тому обікрали комору, а то: 1 корець пшениці, що був приготований до млина, і коло 10 л. меду. По приході з війни я заложив в себе в садку пасіку, котра дійшла до 30 пнів. Садок засадив я ще 14. року. Коли за сім літ я вернувся з війни, то садок розрісся гожо. Тоді в ньому я завів пасіку. Вибив студню 32 м. глибоку. З шевством проcтаюся, бо є безцінне і в 50-тім році життя є неможливе.

Тепер опишу Вам дещо з літього урожаю. Цего року в нас пшениця пропала, так, що змолотили 2 копі, то заледви буде 15 кг. Вся почорніла на пни. Декуда на фільварках, то на пни цілими ризами попалили. Бараболя також декуда хибла через посуху. Літо було сильно горяче. До сих пор в нас дуже гарна осінь, трошка припав снійок та вже довший час тепло, тихо, так, що вітер ані не дихне, одним словом: дуже гарно.

*) Кільограм при збіжу це 100 кільограмів, при інших товарах це звичайний кільограм, що рівнається американським 2 фунтам і 2 десятим фунта. — Ред.

НЕ ЗАБУВАЙ!

Хоч ти жиєш далеко на чужині,
Де інші люди, інший обичай,
Про рідні ниви, гори, ріки сині,
Не забувай! Не забувай!

Хоч ти богатий і свобідний нині
За океаном віднайшов свій рай,
Про тих, що ходять у драній свитині,
Не забувай! Не забувай!

Чи ти в Канаді, чи в Америці,
Поїдеш в Мексико, чи в Парагвай,
Про те, що діється тепер на Україні,
Не забувай! Не забувай!

Яким богам і у чиїй святині
Не молишся, своїх святих благай,
Щоб відчинили шлях твоїй дитині
В свій Рідний Край! В свій Рідний Край!

Хоч наша воля в домовині,
Хоч спину доре нам чужий нагай,
То щастя наше лиш на Україні,
Не забувай! Не забувай!

Зібрав **М. Дибка** з Форт Рудж.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

НЮ ЙОРК, Н. Й. оТв. „Буковина", від. 14, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу. -- березня, в годині 8-мій ввечір, в Роб. Домі, 66-68 Іст 4-то вул. Проситься кождого члена бути на цих зборах, бо справа дуже важна. Також хто має кандидатів на членів тов. Буковина і до У. Н. Союза, проситься привести з собою, бо тепер приймається без вступного. Обовязком є кождого члена подбати про нових членів і подвоїти наші ряди. — М. Т. Паламарюк, фін. секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє, що чвертьрічний мітінґ відбудеться в неділю, 12 березня, в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній, 45-47 Говп Еве., Пасейк, Н. Дж. Є товариські справи до полагодження, тому обовязком є кождого члена бути на зборах. Довгуючі члени, коли не вирівнають своїх залеглостей, будуть суспендовані. — М. Швець, предс.; Гр. Яськів, секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. Просвіта, від. 312, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 12 березня, в годині 2-гій пополудни, в Укр. Гали на Делмор Еве. Проситься всіх членів явитись в означений час, бо є головні справи до вирішення. — В. Хміль, предс.; П. Овсяник, кас.; І. Дацко, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. оСш. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів і членкць, що місячні збори відбудуться в неділю, 12 березня, точно в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі при 4-тій і Ворд ул. Проситься членів і члениць конечно явитись на ті збори, бо є важні справи до полагодження. Контр. Комісія здасть звіт за три місяці. Хто бажає перейти до нової системи, то нехай принесе на збори свою стару грамоту та підпише аплікацію на нову. Також хто має дорослі діти, хай принесе діточу грамоту і підпише аплікацію до повнолітних членів. Проситься довгуючих членів, щоби старались хоч по троха сплачувати свої залеглости. Приходіть на збори та заявіть перед членам свою причину, бо в противнім разі будете суспендовані. — Лука лБагітка, предс.; Гр. Забитко, кас.; Гр. Стеців, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. Вільні Козаки, від. 196, взиває своїх членів прибути и апохорон тов. Юлії Заруба, котрий відбудеться в середу, 8 березня, точно в годині 8-мій рано з дому жалоби під ч. 53 Сусекс ул. Не явившийся член підлягає карі після ухвали Товариства. — І. Марусин, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12 березня, в годині 2. пополудни, в Укр. Гор. Клюбі, 618 В. Лакавана Еве. Проситься всіх членів прибути на збори в означений час. — Р. Врубльовський.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. оБгородчани, від. 233, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайні збори відбудуться в пятницю, 10 березня, в годині 8-ій ввечір, в У. Н. Домі, 217 Іст 6-та вул. Обовязком є кождого члена прибути на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Також повідомляється тих членів, котрі згодились змінити свої грамоти, нехай принесуть на мітінг свої старі рґамоти і підпишуть аплікацію на зміну. Довгуючі члени нехай стараються вирівнати свої залеглости. — Микола Корчинський, предс.; Василь Костів, секр.

ЕДВАРДСВІЛ, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 169, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться 12 березня, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо є багато важних справ до полагодження. Напоминається довгуючих членів вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі жадали виміни старих грамот на нові, мусять явитись на зборах. — Заряд Відділу.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Укр. Нар. Союза, від. 292, повідомляє усіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12 березня, в годині 12.30 в полудне, зараз по обгослуженю, в гали при Кліперт ул. Проситься усіх членів прибути на час. Взивається тих членів, що мають довг з 1932 року, щоби застосувались до ухвали, яка була принята, а то, що коли довгуючі члени не виміняють своїх грамот, то будуть суспендовані. Також старайтесь платити за дітей. На збори приходіть всі, бо маємо важні справи до полагодження, як набуття прапорів та інші., які мали вирішитись на минувших зборах та задля особистих справ не полагоджено. — Петро Кізел, секр.

КОРТІС БЕЙ, МД. Сестр. Неп. Зач. Діви Марії, від. 290, повідомляє, що мітінґ відбудеться 12 березня, в годині 2-ій пополудни. Проситься всіх члениць явитись на цей мітінг, бо буде вибір делегатки та інші справи до полагодження. — Б. Шандровська, предс.; Марія Колега, кас.; Текля Бартон, секр.

БАЛТІМОР, МД. Бр. св. Тройці, від. 320, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 12 березня, в гали Укр. Гор. Клюбу, в годині 2-ій пополудні. Проситься всіх явитись на означений час. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої належитости, бо в противнім разі будуть суспендовані цего місяця. На цих зборах буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союза. Члени, котрі хотять змінити свої грамоти на нову систему, нехай принесуть свої старі грамоти на збори. — Г. Іванович, секр.

—o—

КОТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 248, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і члениць, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 12 березня, в годині 12.30 пополудни, в гали церковній. Проситься членів прибути на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Предсідатель Мих. Кобилянський подав резиґнацію. Буде вибір делегата, в справі якого є непоорзуміння. Напоминається довгуючих членів, щоби явились на тім мітінгу і сплачували бодай в части свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Кобилянський, предс.; А. Зубко, кас.; В. Чернецький, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Місячні збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 12 березня, точно в годині 2-гій пополудни, під ч. 847 Н. Френклін ул. Пригадується всім тим, що хочуть перейти на нову реформу, хай принесуть на збори свої старі грамсоти. — С. Гвіздь, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома членам Тов. ім. Князя Данила, від. 356, що місячний імтінґ відбудеться в суботу, 11 березня, в годині 7-мій ввечір, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс ул. Проситься усіх членів прибути на цей мітінґ в означений час, бо є багато важних справ до полагодження. Довгуючих членів взивається прийти і вирівнати позмозі свої вкладки, бо коли в місяци березні не вирівнають своїх залеглостей, так усі такі члени будуть суспендовані. — Іван Сорока с. Мих., предс.; Яким Шкібенець, кас.; Ол. Діорка, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського ,від. 375, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 12 березня, в годині 12.30 вполудне, в домі 727 Норт Фрлеклін ул. Довгуючих проситься вирівнати по можности свої залеглости, бо хто хоч в части не заплатить, то з ним поступиться після ухвали, то є буде суспендований. — І. Чопик, предс.; В. Василюк, кас.; С. Я. Крутий, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 12 березня, в церковній гали, в годині 2-ій пополудни. Взивається усіх членів прийти і заплатити свої вкладки. Також повідомляється членів, котрі не мають чим заплатити, щоби принесли свої старі грамоти, то можуть виміняти на нові, а тоді кождий член може затягнути позичку на кілько його грамота вартує. Будуть також інші справи до полагодження. — Уряд.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. «Ураїнська» Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і члениць, що квартальні збори відбудуться в суботу, 11 березня, в годині 7.30 ввечір, в гали церковній. Котрі члени ще не принесли до виміни старих ґрамот на нові, нехай принесуть з собою на збори. Довгуючі члени мусять заплатити свої вкладки сего місяця, бо товариство не всилі більше давати кредиту, а секретар потерпів досить особисто, і більше за нікого вкладок не закладає. — Іван Глива, секр.

АЙРОНДЕКВІТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12 березня, в годині 2-ій пополудни, в домі де звичайно. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. Не забувайте за свої місячні вкладки, бо в противнім разі можете бути суспендовані. — Н. оГловка, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Любов, від. 45, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12 березня. Проситься членів прибути, а особливо довгуючи повинні прийти і вирівнати свої залеглости. На мітінгу будуть ухвалені проекти на конвенцію. — Микола Ю. Сеник, секр.

ФРАНКФОРД, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 268, вопдіомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 12 березня, в годині 3-тій пополудни, під ч. 2171 Вейклайн ул. Напоминається тих членів, що невсилі платити, щоби старались виміняти свої грамоти на нову систему, щоби могли затягнути позичку на свою грамоту. Кождий член тепер може себе саму ратувати, коли хоче бути членом У. Н. Союза. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — М. Шанайда, предс.; І. Михалюк, кас.; П. Омелян, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. М. Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбудеться в суботу, 11 березня, в годині 8-мій ввечір, в Укр. Правосл. Галі, 179 Корт ул. Обовязком є кождоог члена прибути на цей мітінґ і постаратися заплатити свої вкладки, бо на те є мітінґ, а хто з членів невсилі заплатити на цім мітінгу, то проситься також прибути, бо інакше довгуючі будуть суспендовані. Напоминається, що по мітінгу не будеться від нікого вкладок брати. — М. Боднар, предс.; П. Псуй, кас.; А. Мудровський, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 291, повідомляє усіх своїх членів, що мітінг місячний відбудеться в суботу, 11 березня, в годині 8-мій ввечір, в гали д свичайно. Довгуючих членів порситься виповнити свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Заряд відділу.

—o—

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 306, подає до відома всім своїм членам, що звичайні збори відбудуться в суботу, 11 березня, в годині 7.30 ввечір, в У. Н. Галі при Розел і Генри ул. Проситься всіх ласкаво прибути, бо є справи, про які кождий член обовязаний знати. Тов. не зробило умови з Корп. У. Н. Галі щодо плачення ренту за відбуття зборів і вже 3-тий місяць ся справа не полагоджена. Уряд сам тої справи не буде рішати. Довгуючих членів упоминається, щоби по можности сплачували свій довг. — Теодор Федуняк, гол.; Н. Зваруи, кас.; В. Мосора, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний квартальний мітінг відбудеться в суботу, 11 березня, в годині 7.30 ввечір, в гали словенській, 721 Ліонард ул. Проситься всіх членів явитись на цей мітінґ, бо є важні справи до вирішення. Довгуючих членів напоминається, щоби вирівнали свої залеглости. Котрі члени бажалиб виміняти свої старі грамоти на нові, нехай принесуть свої старі грамоти на мітінг. — М. Федас, предс.; І. Сковира, кас.; Дм. Багрій, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН МОЖНОВЛАДЕЦЬ ДЖУНҐЛІВ. (85)

Не пройшло багато часу, як Тарзан почув, що йому в лицарській одежі незручно й занадто парко. Він рішив, що годі вже носити на собі отсе машкаре убрання й скинув його з себе. Скинувши убрання на шляху, він узяв з собою свій ніж, спису й шнур; з якими ніколи не розлучався в джунґлях... Шейк Ібн Джед бачив у долині куряву від кінських ніг, яка наближалася до нього. Він рішив придивитися, хто то був, а тому заховався з Арабами в гущавині дерев.

Араби скоро побачили, що мимо них проскакав на коні якийсь дивно одягнений їздець з дівчиною на руках. Скоро тупіт його коня затих. Годину пізніше Араби рушили далі здовж ліску. Вони по якімсь часі почули людський голос у гущавині. Шейк наказав спинитися й заховатися всім у кущах, а потім поволі оточати незнайомого, котрого ще не вони чули. Разом з тим він післав одного Араба зятіяти розмову з незнайомим.

Підкрадаючись до Блейка, Араб налякав його коня, який побіг геть, а Блейк вихопив свій револьвер і приготовився до оборони. Тимчасом Араби вже оточили його, ховаючись у кущах. Нарешті один з них вийшов з кущів і почав у французькій мові розмову з Блейком. „Не стріляй у нас. Ми заблудили тут і не знаємо, як вибратися з джунґлів". За тим Арабом вийшов шейк та ще кілька Арабів, які почали наближатися з усмішкою на устах.

„Це Сарацени!" — перелякано сказала Ґвінальда". Мені не подобаються їх облича". „І мені також не подобаються вони", відповів Блейк. Тимчасом шейк далі говорив про свою миролюбність та про те, що він тепер не знає, як видістатися з джунґлів. Разом з тим його Араби непомітно для Блейка й Ґвінальди все ближче підходили до них. Нарешті на знак свого ватажка вони кинулися на Блейка й скрутили йому руки. Один Араб схопив Ґвінальду.